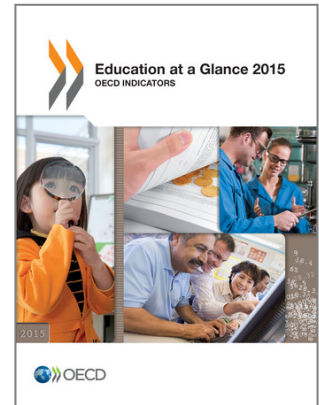

OECD *Multilingual Summaries*

Education at a Glance 2015

OECD Indicators

Summary in Finnish

Read the full book on: 10.1787/eag-2015-en

Koulutuskatsaus 2015

OECD:n indikaattorit

Suomenkielinen tiivistelmä

Koulutus on vaivan arvoinen työmarkkinoilla ja elämässä...

Keskimäärin yli 80% korkea-asteen koulutuksen saaneista aikuisista on työssä verrattuna 70 prosentin työllisyysasteeseen niiden joukossa, jotka ovat suorittaneet toisen asteen koulutuksen tai toisen asteen jälkeisen koulutuksen, joka ei ole korkea-asteen koulutusta. Vailla toisen asteen koulutusta olevien aikuisten työllisyysaste jää alle 60 prosenttiin. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet aikuiset myös ansaitsevat keskimäärin noin 60% enemmän kuin keskiasteen tutkintoihin opiskelunsa päättäneet aikuiset. Yleisesti ottaen työllisyysaste ja ansiot nousevat aikuisen koulutuksen ja osaamisen tason noustessa, mutta työmarkkinoilla tutkintoa tai todistusta pidetään edelleen ensisijaisena osoituksena työntekijän osaamisesta.

Epäilemättä nämä hyödyt mielessään yhä suurempi määrä nuoria aikuisia hakeutuu korkea-asteen koulutukseen OECD-maissa. Vuonna 2012 aikuisten osaamista mittaavaan PIAAC-ohjelmaan osallistuneissa maissa ja alueellisissa kokonaisuuksissa keskimäärin 22%, ja Koreassa 47%, 25-34-vuotiaista opiskelunsa jo päättäneistä oli suorittanut korkea-asteen loppututkinnon, vaikka heidän vanhemmillaan ei ollut sitä. Näillä "ensimmäisen sukupolven korkeasti koulutetuilla aikuisilla" on sama työllisyysaste ja he opiskelivat samoilla aloilla kuin ne korkea-asteen koulutuksen saaneet aikuiset, joiden vanhemmat olivat myös suorittaneet korkea-asteen tutkinnon. Tämä kertoo siitä, että perheen ensimmäisen korkea-asteen tutkinnon suorittamiseen ei liity haitallisia puolia.

Tiedot osoittavat myös, että vaikka alempiin korkeakoulututkintoihin johtavien koulutusohjelmien aloittajamäärät ovat paljon suuremmat kuin ylempiin korkeakoulututkintoihin tai tieteellisiin jatkotutkintoihin johtavissa ohjelmissa, työmarkkinat tarjoavat enemmän mahdollisuuksia ja korkeampia ansioita ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneille kuin alemman korkeakoulututkinnon suorittaneille. Alemman korkeakoulututkinnon tai sitä vastaavan tutkinnon suorittaneet työlliset aikuiset ansaitsevat 60% enemmän kuin keskiasteen koulutuksen saaneet, mutta maisterin, tohtorin yms. ylemmän tutkinnon suorittaneet ansaitsevat yli kaksi kertaa enemmän.

Koulutuksen edut eivät kuitenkaan ole pelkästään taloudellisia. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet aikuiset ilmoittavat yleisemmin olevansa terveitä, osallistuvansa vapaaehtoistoimintaan, luottavansa toisiin ja tuntevansa, että he voivat vaikuttaa valtiovaltaan. Toisin sanoen korkeasti koulutetut aikuiset osallistuvat muita enemmän heitä ympäröivään maailmaan.

... vaikka eriarvoisuutta esiintyy yhä

Sukupuolten välisen koulutustasoeron kaventumisesta tai jopa täydestä kääntymisestä huolimatta naiset ovat edelleen aliedustettuina eräillä koulutusaloilla kuten tieteessä, teknologiassa, insinöörikoulutuksessa ja matematiikassa (STEM). Nuorilla naisilla on myös nuoria miehiä pienempi

todennäköisyys työllistyä, vaikka sukupuolten välinen ero on paljon pienempi korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden nuorten aikuisten keskuudessa kuin alemmilla koulutustasoilla.

Tutkimustiedoista on myös nähtävissä, että aikuisen työntekijän ansioihin eniten vaikuttava tekijä on hänen koulutustasonsa. Korkean-asteen koulutuksen saaneilla aikuisilla on 23% suurempi todennäköisyys kuulua aikuisten korkeimmin palkattuun neljännekseen (kuukausiansioilla mitattuna) kuin niillä, jotka ovat suorittaneet toisen asteen tutkinnon tai sellaisen toisen asteen jälkeisen tutkinnon, joka ei ole korkea-asteen tutkinto.

Vuosien 2010 ja 2012 välillä julkiset koulutusmenot laskivat monissa OECD-maissa

Koulutussektorilla vuoden 2008 talouskriisiin reagoitiin viiveellä. Vuosina 2010-2012, kun bruttokansantuote kääntyi taantumien jälkeen jo uudelleen nousuun, koulutuslaitosten julkinen rahoitus laski useammassa kuin joka kolmannessa OECD-maissa.

Talouden taantumalla vuonna 2008 oli myös suora vaikutus perusasteen ja toisen asteen opettajien palkkoihin. Välittömästi kriisiä seuraavina vuosina, vaikka joidenkin maiden talous oli jo kääntynyt kasvuun, opettajien palkkoja jäädytettiin tai leikattiin sillä seurauksella, että reaali-palkat laskivat vuosina 2008-2013 noin puolessa OECD-maista. Tämä trendi ei todellakaan kaventanut huomattavaa palkkaeroa opettajien ja muiden saman tasoisen koulutuksen suorittaneiden työntekijöiden välillä. OECD-maissa esiasteen ja alemman perusasteen opettajat ansaitsevat keskimäärin 78%, ylemmän perusasteen opettajat keskimäärin 80% ja keskiasteen opettajat 82% saman tasoisen koulutuksen suorittaneen kokovuotisen kokoaikaisen työntekijän palkasta. Opettajien palkkojen huono kilpailukyky tulee vaikeuttamaan merkittävästi parhaiden hakijoiden houkuttelemista opetuslalle.

Leikkaukset koulutuksen rahoituksessa voivat lisäksi vaarantaa opettajien ammatilliset kehitystoimet. PISA-aineistosta käy ilmi, että huolimatta koulujen kasvavista tieto- ja viestintäteknologiainvestoinneista (ICT), opettajat eivät käytä näitä välineitä järjestelmällisesti. Vuonna 2013 OECD:n kansainväliseen opetus- ja oppimistutkimukseen (TALIS) osallistuneet opettajat ilmoittivat opetusta palvelevan ICT-osaamisen yhdeksi niistä aloista, joilla he tarvitsevat eniten ammatillista jatkokoulutusta.

Muut tulokset

- Vuonna 2012 OECD-maat käyttivät keskimäärin 5,3% bruttokansantuotteesta koulutusinstituutioiden rahoittamiseen perusasteelta koulutuksesta korkea-asteelle. Niistä maista, joiden tiedot olivat saatavilla, 11 käytti koulutukseen yli 6 % BKT:sta.
- Koulutus on pääosin julkisesti rahoitettua, mutta korkean-asteen koulutusinstituutiot saavat suhteellisesti suurimman osan yksityisestä rahoituksesta. Vuosina 2000-2012 julkisen rahoituksen keskimääräinen osuus korkean-asteen koulutusinstituutioiden rahoituksesta laski 69 prosentista vuonna 2000 64 prosenttiin vuonna 2012.
- Varhaiskasvatus on erityisen hyödyllistä maahanmuuttajataustaisille oppilaille
- Kaikissa OECD:n kansainväliseen oppimistulosten arviointiohjelmaan (PISA) vuonna 2012 osallistuneissa maissa sukupuolten välinen ero lukutaidossa on pienempi digitaalisessa lukutaidossa kuin painetun tekstin lukemisessa. Tyttöjen tulokset olivat keskimäärin 26 pistettä poikien tuloksia parempia digitaalisessa lukutaidossa verrattuna 38 pisteeseen, mikä vastaa melkein yhden kouluvuoden osaamiseroa, keskimääräiseen eroon painetun tekstin lukutaidossa.
- Noin 77% aikuisista, joilla on ammatillinen toisen asteen tutkinto tai toisen asteen jälkeinen tutkinto, joka ei ole korkeakoulututkinto, on työssä. Tämä luku on 7 prosenttiyksikköä korkeampi kuin yleissivistävän toisen asteen tutkinnon suorittaneiden aikuisten työllisyysaste.
- Yksi viidestä 20-24-vuotiaasta ei ole työssä, koulutuksessa eikä opiskele massassa.
- Noin 57% työllisistä aikuisista, joilla on hyvät taidot tieto- ja viestintäteknologiassa ja ongelmanratkaisussa osallistuvat työnantajan tukemaan formaaliin ja/tai non-formaaliin koulutukseen. Vastaaviin ohjelmiin osallistuu vain 9% aikuisista, jotka eivät osaa käyttää tietokonetta ja joiden ongelmanratkaisutaidot ovat puutteellisia.
- Suurempi luokkakoko on yhteydessä lyhyempään opettamiseen ja oppimiseen käytettyyn aikaan ja runsaampaan ajan käyttämiseen järjestyksenpitoon luokkahuoneessa. Yksi lisäoppilas keskikokoiseen luokkaan vähentää opetus- ja oppimistoimiin käytettyä aikaa 0,5 prosenttiyksiköllä.

- OECD-maiden opettajakunta ikääntyy: vuonna 2013 36% keskiasteen oppilaitosten opettajista oli vähintään 50-vuotiaita. Heidän osuutensa kasvoi keskimäärin kolmella prosenttiyksiköllä vuosina 2005-2013 niissä maissa, joiden vertailukelpoiset tiedot olivat saatavilla.

© OECD

Tämä yhteenveto ei ole virallinen OECD-käännös.

Tämän yhteenvedon kopioiminen on sallittua sillä edellytyksellä, että OECD:n tekijänoikeudet ja alkuperäisen julkaisun nimi mainitaan.

Monikieliset yhteenvedot ovat käännettyjä otteita OECD:n julkaisuista, jotka on julkaistu alun perin englanniksi ja ranskaksi.

Julkaisuja on saatavilla maksutta OECD:n verkkokirjastossa osoitteessa www.oecd.org/bookshop

Lisätietoja antaa: OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate

Sähköposti: rights@oecd.org faksinumero: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Vieraile osaston verkkosivuilla osoitteessa www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2015), *Education at a Glance 2015: OECD Indicators*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/eag-2015-en